

Lengemesék – Nádtengeri nyár © Berg Judit 2013

www.bergjudit.hu

Illusztrációk © Timkó Bátor 2013

www.bator.org

Szerkesztette: Szekeres Nikoletta

Borítóterv: Timkó Bátor és Czeizel Balázs

Könyvterv: Czeizel Balázs

ISBN 978-963-341-054-7

sanoma

Megjelent a Sanoma Media Budapest Zrt. gondozásában

1037 Budapest, Montevideo u. 9., tel.: 437-1100

Felelős kiadó: Szabó György vezérigazgató

Könyvkiadás: Szemere Gabriella

magyar
nyomdaipari szövettség
NYOMDA- ÉS PAPIRIPARI SZÖVETSÉG

Nyomdai kivitelezés: Reálsisztéma Dabasi Nyomda Zrt., 2014.

Felelős vezető: Vágó Magdolna

Tördelés: abc

Felelős szerkesztő: Marosi László

A könyvet megrendelheti

a www.polc.hu online könyvtárházban

Berg Judit

Lengemesék

Nádtengeri nyár

Timkó Bátor illusztrációival

nők lapja
- mese -

Lengevár

Lengevár és környéke

Lengevár a világ legkülönösebb városa. Alatta víz, fölötte ég, körülötte hullámszik a végtelen Nádtenger. Ha feltámad a szél, Lengevár fészekszerű, sásból szőtt házai a nádszálakkal együtt hajladoznak. Lakói, az apró természetű, zöld bőrű lengék éppen ezért sosem szédülnek. Szárnyalhatnak nádirigóháton, billeghetnek kéregetutajban a hullámok tetején, vagy akár bukfencezhetnek a szélben ingó Lengevárban, még sem forog velük a világ. Nem kavarog a gyomruk, nem verdes a szívük ijedtségben, sőt, minél jobban imbolyog alattuk a talaj, ők annál otthonosabban érzik magukat. Majd meglátjátok, hogy ez időnként igazán szerencsés adottság.

A lengék ugyanis a Nádtenger őrei. Éberen vigyázzák a tó lakóinak életét, oltalmazzák a vízimadarak fiókáit, védik a nádasban

élő növényeket, vigyáznak a növekedő ebihalakra, de jó barátságban vannak a pókokkal, szitakötőkkel, gőtékkal, halakkal, sőt még a parti kövek közt élő vízcsigákkal és bolharákokkal is. Idomított nádirigók hátán űrjáratoznak a levegőben, szemmel tartják a Nádtenger környékét, lecsapnak a fosztogatókra, a rablókra és a szemetelőkre is. Harácsanyát, ősi ellenségeik városát különösen szemmel tartják, mert a vörös bőrű, lusta harácsok gyakran indítanak támadást a Nádtenger lakói ellen.

Míg a vidám, izmos lengék mások biztonságáért örököznek, a kerek képű, mogorva harácsok azon törnek a fejüket, miként tudnának madártojást, kiskacsákat vagy éppen békalencsét rabolni. Ha a lengék nem őriznék folyamatosan a tó biztonságát, a harácsok már réges-régen kifosztották és tönkretették volna a Nádtengert. Így is gyakran okoznak károkat a vízben és a tóparton, főleg nyáron, amikor hajnaltól napnyugtáig zajlik az élet. Madár- szülők terelgetik és tanítgatják fiókáikat, halak és siklók cikáznak a vízfelszín alatt, zsong a vidék a rovarok zümmögésétől, a tücsök-ciripeléstől, miközben békák egész kórusa dalolja át az éjszakát. A lengeöröknek ilyenkor annyi a dolga, hogy néha elkerüli a figyelmüket a harácsok titkos fondorkodása.

Szerencsére a lengeörök vezetője, Rence Ervin nemcsak szigorúságáról, de éles szeméről is híres. Eddig még mindig sikerült időben észrevennie, miben mesterkednek a Nádtenger ellenségei. Munkáját bátor és harcra kész lengecsapat segíti. A lengeharcosok haja barna, mint a nádbuga vagy az öreg fűzfa kérge, zöld arcuk beleolvad a nádas zöldjébe, fekete szemük úgy csillog, mint a napfényben cikázó rózsabogár szárnya. Ha lesben állnak, szinte láthatatlanok. De ha megharagszanak, vadméhekként süvitenek át a Locsogó-tó fölött.

1. A motorcsónak

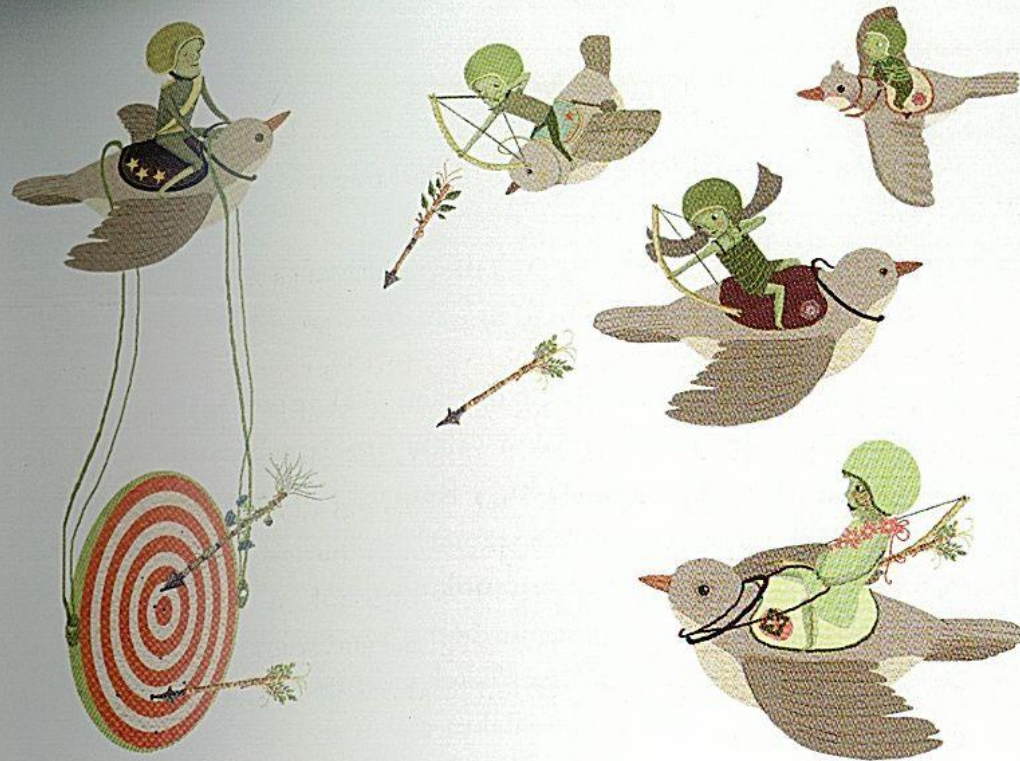
Születésekor minden lengegyereknek harsogó zöld a haja. A fűcsomóhoz hasonló fejek csak iskoláskorban kezdenek bebarnulni. A lengecsemeték élete ilyenkor hatalmas fordulatot vesz, mert a barna hajú gyerekeket felnőtté avatják, fegyvert és saját nádirigót kapnak, hogy ők is kivehessék részüket az örök nehéz munkájából. Nem csoda, hogy minden fiatal lengé szívrepesve lesi a víz tükreben, mikor válik zöld haja egyre sötétebbé.

Egy kora nyári reggelen Rence Ervin légi hadgyakorlatot tartott a nemrégiben felcseperedett ifjoncoknak. A fiatal csapat nádirigóháton cikázott a sziget fölött.

A hadgyakorlat idején Füttyös Vilkó, az eszes és merész lengefiú összeszorított szájjal kalapált egy zsombékon ülve. Zöld haja felborzolódott, tekintetét az ölében tartott szerkentyűre szegezte, de csak látszólag merült mélyen a munkába, a gondolatai messze jártak. Hiába igyekezett, nem tudta elterelni figyelmét a közelben zajló kiképzésről. Rence Ervin ugyan a sziget közepéről harsogta parancsait, de a víz jól vezeti a hangot, és Vilkónak néha úgy tűnt, mintha a szomszéd bambuszok mellől érkeznének a kiáltások. A levegőben Vilkó régi barátai száguldottak rigóháton, a zuhanórepülést, a hirtelen fordulásokat és a célba dobást gyakorolták éppen.

Mocsári Miki és Gyékényes Geri régebben minden szabad idejét Vilkóval töltötte, őszintén csodálták barátjuk találmányait és ötleteit, és arról ábrándoztak, hogy hárman együtt válnak majd győzhetetlen harcosokká. Csakhogy Vilkó haja nem barnult be a tavaszi ifjoncavatásra, így Miki és Geri nélküle kapta meg első rigóját és buzogányát. És hogy a helyzet még szomorúbb legyen, Vilkó lánybarátait is felavatták. Az ijedős Borzas Füzi és barátnője, a copfos Lile is ott gyakorlatozott Rence Ervin csapatában.

Mikor a csapat harmadszor húzott el Vilkó feje felett, a lengefiú meglegelte a kalapálást, felpattant és kotorászni kezdett a nádtövek között. A kis motor, amit az ölében tartott, elkészült már, eljött az idő, hogy felszerelje a csónakjára. Merthogy Vilkó legújabb találmánya egy gyorsan száguldó, könnyen irányítható motorcsónak volt. A fakéregből készült hajótest a nádasba rejtve várta, hogy felkerüljön rá a motor. Vilkó biztos kézzel, mégis

sietve dolgozott, hiszen alig várta már, hogy végre kipróbálhassa, milyen érzés evezők nélkül, szélsebesen hasítani a vizet.

A hadgyakorlat éppen kapóra jött. Ilyenkor mindenki a kiképzéssel van elfoglalva, és biztosan nem lesz idejük a nádtöveket és a vízi járatokat ellenőrizni, így talán nem fogják Vilkó motorcsónakját sem észrevenni. Merthogy Vilkó, szokás szerint, a tilosban járt. Zöldhajú ifjoncoknak tilos egyedül vízre szállni, járműre ülni, és legfőképpen kísérő nélkül utazgatni a Nádtengeren. De Füttyös Vilkót a szabályok betartásánál sokkal jobban izgatta, hogy kipróbálja végre a találmányát.

Már a kormánylapátot próbálta rögzíteni a csónak hátoldalán, mikor bizsereggni kezdett mindene. Először csak a nyakán futott végig a hideg, aztán borsódzni kezdett a háta, végül a furcsa érzés végigszaladt a végtagjain is. Amikor már a fülcimpája is égett,

Vilkó óvatosan megfordult és körülnézett. Akkor szokta ilyen kellemetlenül érezni magát, amikor valaki titokban bámulja. Csak nem bukott le máris? Lehet, hogy Rence Ervin még a hadgyakorlat közben is rajta tartotta a szemét?

Szerencsére nem. Az őrparancsnokot kellőképpen lefoglalta az ifjoncok kiképzése. A kíváncsian bámuló szempár tulajdonosa nem más volt, mint Nátri, egy pikkelyes bőrű, izmos hátú vízisikló. Hajlékony testét a nádszálakra csavarva napozott a vízfel-szín fölött, lustán bámulta Vilkó titkos munkálkodását, miközben néha szemtelenül kiöltötte a nyelvét.

– Mi lesz ebből? – bökött a motorcsónak felé érdeklődve, miután tekintete összetalálkozott Vilkóéval.

– Semmi közöd hozzá! – mordult rá Vilkó. – Nem szép dolog leskelődni.

– Én csak sütkérezem a megszokott helyemen. Nem tehetek róla, hogy éppen itt kezdte el barkácsolni.

– Titok, hogy mit építetek, érted? Nem tudhatja meg senki.

– Én már rég rájöttem – legyintett farkával Nátri. – Egy vacak motorcsónakot készítesz, mert szeretnéd úgy hasítani a vizet, mint mi, vízisiklók.

– Nem titeket akarlak utánozni – mondta Vilkó. – De tényleg motorcsónakot fabrikálok. Ne mondd el senkinek, jó?

– Ugyan kinek mondanám? A mi népünk nem áll szóba a lengékkel.

– Az már igaz, hogy egyedül a siklók nem kérnek a védelmünk-ből – csóválta a fejét Vilkó. – Nem is értem, miért. Hiszen mi vagyunk a Nádtenger őrzői, rátok is szívesen vigyáznánk.

– Mi nem szorulunk senkire – sziszegte gögösen a sikló. – Gyorsabbak és erősebbek vagyunk nálatok.

– Akarsz versenyezni? – húzta fel a szemöldökét Vilkó. – A motorcsónakkal biztos lehagylak.

– Esélyed sincsen – kacagott Nátri, azzal nagy komótosan letekeredett a nádról. – Lassú és sebezhető vagy. Én fogok nyerni!

Vilkó csillogó szemmel rögzítette az utolsó csavart. Nagyon szeretett versenyezni, mindig szívesen bizonyította ügyességét és rátermettségét. Versenyt hajózni a vízisiklóval igazán komoly megmérettetés volt. Most legalább kiderülhet, tényleg olyan gyors és biztonságos-e a csónak, mint gondolta. A kis ladikot vízre bocsátotta, aztán tekerni kezdte a kurbli-t. A motort alaposan fel kellett húzni, hogy utána jó sokáig működjön.

– Készen vagy már? – türelmetlenkedett a sikló.

– Háromra indulhatunk – bólintott Vilkó.

Megegyeztek, hogy a verseny a hínárosig tart. Vilkó a kormánylapát mellé helyezkedve várta a jelet, még a lélegzetét is visszatartotta, úgy koncentrált. Nátri háromig számolt, majd hatalmas lendülettel nekivágott a víznek. Vilkónak sem kellett több, azonnal a nyomába eredt. Egy darabig fej-fej mellett száguldottak a hínáros felé, és a lengEFIÚ boldogan tapasztalta, hogy a könnyű kis motorcsónak gond nélkül hasítja a vizet.

Nátri aggodalmasan pillantgatott oldalra, egyre kevésbé tetszett neki, hogy nem tudja lehagyni a gyorsmozgású hajót. Végül nem bírta tovább, és a győzelem érdekében cselhez folyamodott. Hirtelen alábukott, farkát felcsapta, és hatalmas lendülettel ráütött az elhaladó csónakra. A kéregtákolmány megbillent, Nátri pedig újra lecsapott. A motorcsónak most már felborult, Vilkó a vízbe zuhant. A sikló újra nekirugaszkodott, és egy fél perc múlva már be is ért a célba. Szájába kapott egy szál hínárt, azzal úszott vissza

Vilkóhoz, aki prüsszkölve és mérgében fújtatva úszkált a felborult csónak körül.

– Én győztem! – büszkélkedett Nátri. – A hínár bizonyítja.

– Csaló vagy! – fújtatott Vilkó. – Tönkretetted a csónakomat!

– Nem vagyok csaló! Úszás közben néha csapkod a farkam. Most is ez történt. Ha elég erős lett volna a csónakod, nem borul fel.

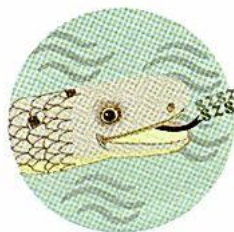
– Direkt felborítottad! – kiabált Vilkó.

– Te is megpróbálhattál volna felborítani – nevetett a sikló. –

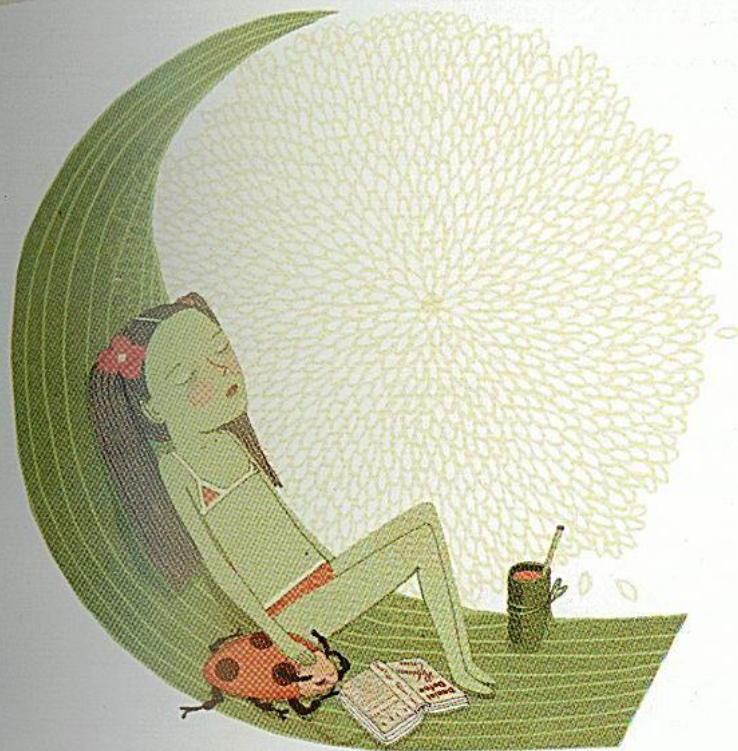
Csak hogy velünk nem könnyű elbánni. Máskor építs olyan hajót, ami nem süllyed el! Majd akkor versenyezhetünk.

– Nem versenyzem veled többet! Most pedig hagyj békén! Látni sem akarlak!

Nátri kuncogva és elégedetten odébb úszott. Keresett magának egy kényelmes nádtövet, hogy ott folytathassa a napozást. Vilkó közben belátta, hogy a kis csónakot egyedül nem tudja a víz közepén visszafordítani. Se kötele, se daruja, nincs semmiféle segítsége, amire számíthatna. Egy pillanatig felmerült benne, hogy megkéri Nátrit, de aztán elvetette az ötletet. Inkább partra rángatja a saját két kezével, semmint hogy segítséget kérjen ettől a csalótól. Keserves küzdelemmel a legközelebbi zsombékhoz vonszolta a csónakot, de közben nagy elhatározásra jutott. Leszereli a kéregladikról a motort meg a kormánylapátot, és készít egy igazi hajót, olyat, amit senki sem tud felborítani vagy elsüllyeszteni.

2. Strand

A lengegyerek és az ifjancok kedvenc évszaka a nyár. Ilyenkor a Locsogó-tó vize finom meleg lesz, és a sziget homokos partján megnyitja kapuit a strand. Belépőjegyet persze senkinek sem kell váltania, a tó minden lakója élvezheti a langyos fürdőt, a napos homokfövenyt és az öreg fűzfa árnyékát. A békák a közeli nádasban zenés műsort adnak, a vízimadarak hajóként cirkálnak a fűdőlők között, a parti büfében a szalmakalapos lengeárusok patogatott békalencsét, moszatos lángost és jéghideg algaszörpöt árulnak.

A legkisebb lengegyererek ezen a forró júniusi napon is homokvárat építettek a parton, a nagyobbak tavirózsa-futóversenyt tartottak. A strand szélső szakaszát ugyanis sűrűn benőtte a kerek levelű, apró virágú tavirózsa, ami távolról nézve úgy festett, mint ha virágos rét borítaná a víztükröt. A lengék pehelysúlya alatt nem süllyednek le az üde, zöld levelek, de minden lépésnél picit megbillen, aki ott egyensúlyoz. Nagy ügyesség kell ahhoz, hogy valaki orra bukás és esés nélkül végig tudjon szaladni az ingatag levél-szőnyegen.

Szerencsére ezen a napon Rence Ervin szabadnapot adott a fiatal öröknek, így Füttyös Vilko újra együtt játszhatott régi barátaival. Elsőként persze hatalmas fürdés és fröcskölés volt a program, hogy a délelőtti hőséget elviselhetőbbé tegyék. Miután kijátszották magukat a vízben, a lányok félrevonultak, hogy a kaka-

leveleken elnyúlva napfürdőzzenek. A fiúk közben felkészültek a tavirózsa-futóversenyre. Mocsári Miki nem tartozott a leggyorsabbak közé, de Vilko és Gyékényes Geri mindketten szélesebb tempójukról voltak híresek. Tőzeg Tomi lábai olyan hosszúvá nőttek, hogy ő is komoly esélyesnek számított.

Mikor Lile a kákalevélről jelt adott, a fiúk nekiiramodtak. A kisebb, zöldhajú lengecsemeték a parton állva buzdították kedvenceiket. Mocsári Miki hamar lemaradt, Tőzeg Tomi a vállá fölött hátranézett rá, de ez lett a veszte, mert a következő lépésnél megcsúszott és hasra esett. Vilko és Geri egy darabig fej-fej mellett haladt, végül Vilko egy orrhosszal hamarabb érkezett a célba. Meg sem állt, az utolsó levélről egyenesen fejest ugrott a vízbe. Gyékényes Geri egy másodperccel később, az ifjoncok üdvrivalgása közepette utána vetette magát.

– Kijöttem a gyakorlatból – morgott Geri. – A sok nádirigón repkedés egészen ellustított.

– Azért így sincs okod panaszra – vigyorgott Vilkó. – Jó verseny volt. Akarsz visszavágót?

– Most inkább nem.

– Nem baj, kitaláltam mást! – lelkesedett Vilkó. – Játsszunk torpedósat!

– Azt meg hogy kell?

– Szerzünk két bambusznád buzogányt, azok lesznek a csatahajók. Három lenge simán elfér mindegyiken, és megpróbáljuk elsüllyeszteni vagy vízbe borítani egymást!

Gyékényes Gerinek nagyon tetszett az ötlet. Hiába barnult be tavasszal a haja, egy igazi vízi csata a felnőtt sorba lépett őrzőket is lázba hozza. Már csak az volt a kérdés, honnan szerezzenek bambusznád buzogányt. A tavalyiak szétporladtak, a frissen nőtteket viszont nem szabad letörni. Persze Vilkónak most is volt ötlete.

A Kagylós-öbölben nemrégiben kirándulók jártak, és csúnyán megtépázták a bambuszokat. Végül sikerült a lengéknek elriasztani őket, de néhány bambusznád félig kicsavarva maradt utánuk. Azok már úgysem fejlődnek tovább, nyugodtan le lehet vágni róluk a buzogányt.

Geri elbizonytalanodott, az járt az eszébe, hogy Rence Ervin mennyire nem örülne ennek, ha megtudná. De Vilkót nem lehetett visszatartani.

– Jön valaki segíteni? – kérdezte csillogó szemmel.

Mocsári Miki és Tőzeg Tomi, akik időközben szintén befutottak már, kelletlenül hümmögtek, de Lile felemelkedett kákalevél nyugágából.

– Én jövök, ha kell.

– Engem is vigyél magaddal, Vilko! – szólt egy vékony fiúhang a nádasból.

Danka Jani, a legügyesebb zöldhajú lengecsemete cincogott halkan. Kicsi volt még, legalább két nyarat kellett kivárnia, hogy bebarnuljon a haja, de máris nagyon talpraesett és bátor gyerkőcnek tűnt. Őszintén csodálta Vilkó minden találmányát, titokban pedig arra vágyott, hogy egyszer barátok lehessenek. Most izgatottan meredt példaképére, és remegve várta, mit válaszol.

– Nem bánom, gyere! – intett neki Vilko. – Indulás!

Lile, Vilko és a boldogságtól kipirult arcú Danka Jani futva indult a Kagylós-öbölbe. Nádlevélről nádlevélre szökkenve száguldottak, és öt perc alatt el is érték a tó bambusznáddal körülvett kis kiszögellését, ahol a sekély vízben méretes kagylók tanyáztak. Hamar megtalálták a kicsavart szárú, félig levágott nádszálakat. Vilko éles bicskát húzott elő, és ügyesen lenyisszantotta a két legvastagabb buzogányt. Rövid tanakodás után úgy döntöttek, hogy

az lesz a legjobb, ha vízen szállítják a két torpedót a csata helyszínére. Vilkó három száraz nádlevelet vágott evezőnek, azzal felpattant az egyik csatahajóra. Úgy helyezkedett el rajta, mintha lóháton ülne, csak a lábát nem kengyelbe dugta, hanem belógatta a vízbe. Lilének és Janinak a másik torpedó jutott. Vilkó kiosztotta az evezőket, és máris indulhatott a menet.

A strandon maradtak már várták a hadihajók érkezését. Geri, Miki és Tomi nádszálakon hintázva figyelte a vizet, és lelkes intetgetésbe kezdtek, mikor a tavi rózsák mögül előbukkant a két vízi jármű. Vilkó büszkén kormányozta hajóját a partra.

– Készüljetek a küzdelemre! Ez lesz a ti torpedótok! – kiáltotta keményen, azzal a vízbe szökkent, és a nádbuzogányt odalökte Geriéeknek.

Ők hárman rögtön felültek rá, nevetve próbálták megtartani az egyensúlyukat.

– Szerezzetek magatoknak evezőt! – javasolta Vilkó, – bár úgyis esélyetek ellenünk!

Ő maga Lile és Jani mellett helyezkedett el a másik torpedón. A vízi csata hírére még a homokozó gyerekek is összegyűltek a parton, a strand egész közönsége izgatottan latolgatta a viadal kimenetelét. Amíg a másik hajó legénysége felkészült a csatára, Vilkóék kipróbálták, hogy tudnak egyszerre evezni, minél gyorsabban irányt váltani és fékezni. Jani kicsi volt ugyan, de nagyon erős, úgy nekifeszült az evezőknek, hogy az bármelyik ifjonnak is a dicsőségére vált volna.

– Kezdődhet a csata! – harsant Gyékényes Geri kiáltása a tavi rózsák felől.

A parton felzúgott a tömeg, mikor Vilkóék szembefordultak az ellenféllel.

– Gyerünk, keményen! – adta ki a parancsot Vilkó. – Ha melléjük értünk, megadom a jelet, és egyszerre lökjük meg őket. Vízbe velük!

Hatalmas küzdelem kezdődött. A bambusztorpedók eleinte meglehetősen borulékonynak bizonyultak. Először Vilkóék lökték Geriéket a vízbe, de az ellentámadásnál ők is lefordultak az ingatag hajótestről. Hamarosan azonban mindkét csapat kitanult, hogyan tudják leginkább megőrizni az egyensúlyukat, így egyre több ötlet és ügyesség kellett ahhoz, hogy az ellenfél újra a vízben találja magát.

Nyolc-nyolc volt a csata állása, mikor felharsant Rence Ervin kürtje. Nem riadót fűjt, hanem a torpedózást akarta berekeszteni, kivörösödve, szikrázó tekintettel. A két csapat lihegve, víztől csatakosan bámult a parton mérgező őrpáncsnokra.

– Ide hozzám, de rögtön! – pattogott Rence Ervin. – Hogy me-résztétek levágni a bambusznádak buzogányát?

– Ezek már amúgy is le voltak törve! Friss hajításban nem tettünk kárt! – magyarázta Vilkó, de a páncsnok leintette.

– Összevissza kuszáltatok a tavoró-zsákat is!

Ez igaz volt. A küzdelem hevében a két torpedó betévedt a békésen himbálódzó tavoró-zsákhoz, alapos felfordulást okozva így a zöld levelek között.

– Ki találta ki ezt az ostobaságot?

Vilkó előlépett.

– Sejthettem volna! – húzta össze Rence Ervin a szemöldökét.

– Ezért a mai napra eltiltalak a strandolástól!

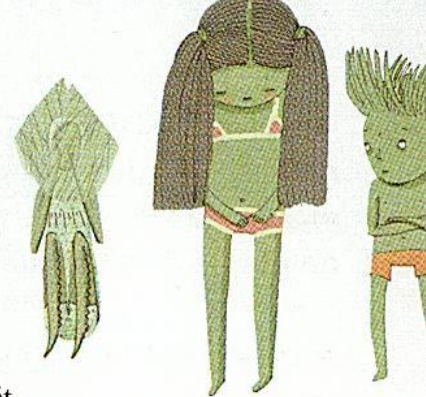
– De hát nem csináltunk semmi rosszat! A tavorózsákat öt perc alatt helyreigazítjuk! – fakadt ki Vilkó, de Rence Ervin szívét nem tudta meglágyítani. Lile Vilkó segítségére sietett.

– Együtt vágtuk a bambuszt, és együtt játszottunk. Akkor min-ket is tiltson ki a strandról!

– Azt tiltom ki, aki ezt az egészet kitalálta! – toppantott az őrpáncsnok, azzal sarkon fordult és elviharzott. Vilkó dacosan rándított egyet vállán, és elindult hazafelé. Lile és Danká Jani a nyomában.

– Veled jövünk! – jelentette ki határozottan Lile. A kis Jani komoly képpel bólogatott.

Mocsári Miki, Gyékényes Geri és Tőzeg Tomi egy szót sem szólt. Egy darabig bámultak Vilkó és kísérei után, aztán gyorsan elrendezgették a tavorózsákat, és elvonultak fürdeni. Végül is torpedózás nélkül is remekül lehet szórakozni a strandon!

3. A vadkacsák

Vilkó felháborodottan hagyta el a strandot. Nem azért haragudott, mert elzavarták, és egész délután nem mehetett vissza, még csak azt sem bánta, hogy büntetést kapott. Sokszor előfordult már, hogy megbüntették valamilyen csínytevéseért vagy tiltott cselekedetért. De most úgy érezte, erre egyáltalán nem szolgált rá. Az fájt neki, hogy igazságtalanul tiltották ki a strandról, és legalább ennyire bántotta az is, hogy fiúbarátai nem álltak ki mellette. Gyékényes Geri, Mocsári Miki és Tőzeg Tomi szó nélkül hagyta, hogy az őrparancsnok elbánjon vele, és még csak meg sem pró-

báltak segíteni. Egyedül Lile szólalt fel az érdekében. Egy pillanatra megállt, hogy bevárja a háta mögött loholó lengelányt és Danká Janit.

– Kösz, hogy eljöttetek velem! – dünnyögte. – De menjetek vissza nyugodtan!

– Én ugyan nem! – toppantott mérgesen Jani. – Veled szeretnék jönni!

– Én sem vágyom vissza – biggyesztette a száját Lile. – Egy csapatban voltunk, nem?

– De így most ti sem strandolhattok – vakarta meg zöld üstökét Vilkó, miközben a szíve csordultig telt örömeiben.

– Kit érdekel a strand? – legyintette Lile. – Menjünk inkább a kacsafészkekhez! Úgyis megígérttem Rucának, hogy megnézem a kiskacsáit.

Lile ötlete mindhármuknak tetszett, így megindultak a nádas távoli, csendes részébe, hogy meglátogassák a vadkacsákat a költőhelyen. Mivel Vilkó háza pont útba esett, hozzá is beugrottak egy tábla barkacsokiért, és a lengEFIÚ mindenféle fontos dolgot rejtő hátizsákjáért. A zsákban rejtőzött a motor, amit Vilkó a vízisiklóval vívott motorcsónakpárbaj után leszerelt. Eltökélte magában, hogy csakis elsüllyeszthetetlen hajóra szereli fel újra. Ilyet egyelőre még nem talált, de bármikor eszébe juthatott egy világrengető ötlet, ezért ha új helyre ment kirándulni, mindig magával vitte a motort a hátizsákban.

A kacsák költőhelye nem volt túl közel, útközben elmajszolták az egész tábla barkacsokit, és lassacskán Vilkó haragja is elpárolgott. Kíváncsian faggatta Lilét a vadkacsafiókákról, Rucák új fészkeről és a kicsik szokásairól. Danká Jani ámult-bámult, amikor megtudta, hogy a kiskacsák a tojásból kikelve rögtön tudnak úszni.

– Nem is kell őket tanítani? – hüledezett.
– De nem ám! – nevetett Lile. – Szép sorban úsz-
nak a mamájuk után.

– És a fejüket is be merik dugni a víz alá?

– Máskülönben nem találnának maguknak enni-
valót – bólogatott Lile.

Végre elérték a fészket rejtő nádist. A récecsalád nem
ült otthon, egy védett területen úszkáltak nagy vidáman.
Ruca, a kacsamama büszkén figyelte, ahogy nyolc pelyhes
fiókája a tó tükreén lebeg. A kicsik időnként alábuktak, csak fark-
tollaik látszottak ki a vízből, miközben csőrükkel apró rákok, mo-
szatok után kutattak. Ruca nagyon megörült a látogatónak, mert
a párja, Gács úr reggel óta beszerző körúton volt, így egyedül te-
relgette a fiókáit. Alig várta már, hogy a kicsinyeivel elbűszkél-
kedhessen valakinek. Danka Jani rögtön a vízbe vetette magát,
hogy együtt ugráljon a kiskacsákkal.

Ruca egy darabig a fiókák tojásból kikelését mesélte Lilének és
Vilkónak, aztán egyszer csak komolyabbra fordította a szót.

– Az utóbbi időben furcsa híreket hallunk Harácstanya felől.
Különös szállítmányok érkeznek a faluba.

– Ezt honnan veszed, Ruca? – húzta össze a szemét Lile. – Az
őreink észrevették volna, ha készülnek valamire.

– A vízisiklók suttojják egymás között, én is csak fél füllel hal-
lottam – magyarázta kacsamama. – De az biztos, hogy egyre több
szemét sodródik ide hozzánk. Amikor Harácstanya felől fúj a szél,
a hullámok mindig idehordanak valami ocsmányságot, ami az-
tán fennakad a nádon. Nézzetek oda!

Vilkó és Lile fényes, csillogó tárgyat látott a fészek közelében
kikandikálni a nádból. Vilkó máris ott termett, kíváncsian pró-

bálta a nála jóval nagyobb, kemény és síkos testet megmozdítani.
Bár a szemétdarab legalább ötször akkora volt, mint a lengefiú,
mégis könnyedén arrébb tudta fordítani.

– A vízisiklók szerint ez egy vizespalack – magyarázta Ruca. –
A harácsok falujában sok ilyet találni. Az emberektől szerezték.

- Vajon mire használják? – tűnődött Vilkó.
- Miután megitták belőle a vizet, már semmire. Eldobják, a szél pedig idefújja. Nem tesz benne kárt sem a napfény, sem az eső, itt díszelgnek szanaszét a nádasban.
- Hogyhogy nem süllyed el? – csodálkozott Lile.
- A vízisiklók szerint levegő van a belsejében. Olyan, mint egy hatalmas uszály.
- Ez egy elsüllyeszthetetlen hajó! – kapta le hátáról izgatottan a zsákot Vilkó. – Csak egy lyuk kell a tetejére, hogy beférjek, meg egy kormánylapát. Ha lehetne irányítani, tökéletes volna!
- Mit csinálsz, Vilkó?
- Kiprobálok valamit!

Vilkó Lile és Ruca segítségével kirángatta a palackot a nádtövek közül. A kiskacsák és Danka Jani segítettek lemosni róla a rátapadt nádleveleket és a rászáradt hínárt, aztán Vilkó kihúzta a partra. Hátizsákjából előkerültek a szerszámai, és máris neki-

látott, hogy a motort a hajótestre erősítse. Alulra egy kis nehezéket kellett rögzítenie, hogy a palack ne forduljon el, és azt is kitalálta, hogyan lehetne egy nádkötélhez erősített kéreglemezzel belülről irányítani a hajót. A nagy lelkesedéstől szinte szárnyakat kapott, olyan gyorsan és könnyedén ment a munka, hogy hamarosan el is készült a nagy mű. Már csak ki kellett próbálnia...

A lengék a kiskacsák izgatott hápogása közepette vízre bocsájtották a vizespalack hajót. Danka Jani tartotta, amíg Vilkó elhelyezkedett a belsejében. Aztán jelt adott, Jani hátralepett, és Vilkó beindította a motort. A hajó azonnal meglódult, Vilkó megragadta a kormánylapátot, és ügyesen a nyílt vízre navigálta a járművet. A motor vidáman dolgozott, a kormány remekül működött, ráadásul a palackból minden oldalra ki lehetett látni. Tökéletes lett! Ruca álmélkodva figyelte a sosem látott szerkentyűt. A kiskacsák nagyon élvezték a mulatságot, a motorcsónak nyomába szegődtek, árnyékként követték kacskaringós útján.

Ám ekkor nagy baj történt. A nádasból váratlanul egy természetes hattyú rontott elő, és egyenesen a kiskacsák közé vetette magát. Csőre lecsapott a legközelebbi fiókára, de elsőre nem sikerült eltalálnia. A következő pillanatban Ruca rávetette magát a betolakodóra, hogy vad hápogással és kemény csípésekkel védje a kicsinyeit, de a hattyú ellen egymaga nem boldogult volna. Lile és Danka Jani egy-egy ágat rántott ki a kacsafészekből, hogy ezekkel a kezdetleges fegyverekkel siessenek a kacsacsalád segítségére, de nem jutottak messzire, hiszen a hattyú a vízben támadt, míg ők a nádszálakon himbálóztak. Esélyük sem volt a hattyú közelébe férkőzni. Lile kétségbeesetten gondolt nádirigójára, akinek ma szabadnapot adott. Az ő hátáról, a buzogánya segítségével talán el tudta volna ijesztetni a támadót.

Ám Vilkó a motorcsónakkal egyenesen a társai felé úszott.
– Pattanjatok rá! – kiáltotta.

A palack jóval nagyobb és csúszósabb volt, mint a bambuszbu-
zogányból készült torpedó, de Lile és Jani mégis biztosan ült raj-
ta, Vilkó pedig máris a hattyúnak rontott. A kiskacsák időközben
elérték a nádast, és a sűrű nádszálak között találtak menedéket.
A hattyú dühös sziszegéssel próbálta megtalálni őket, figyelmét
lekötötte a récecsalád, így a lengék rohama teljesen váratla-
nul érte. Megpördült és vaktában csapkodni kezdett, de Lile
botja hatalmasat szózott rá. Most Danka Jani került sorra.
Amilyen kicsi volt, olyan ügyesen forgatta zöld kezében
a botot. Vilkó egy gyors fordulóval kitért a hattyú csapása
elől, így Lile és Jani újra támadhatott. Közben Ruca is
összeszedte magát, és hátulról kezdte csipkedni a betolakodót.

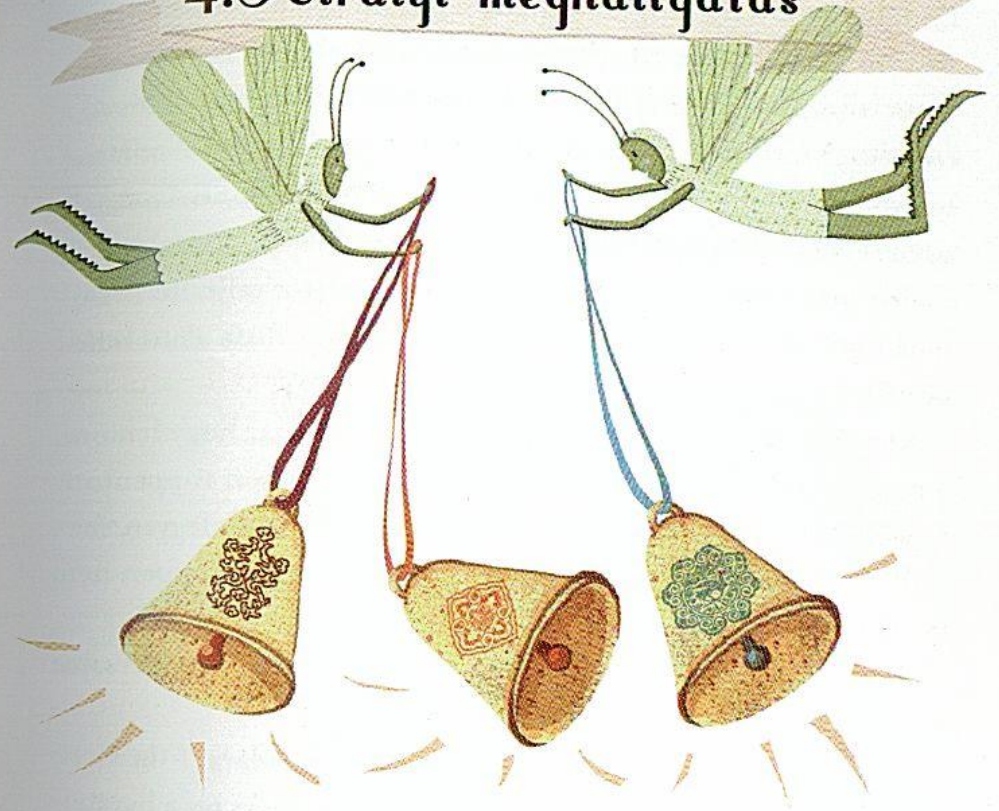

A hattyú végre felmérte, kik a támadói, és azt is látta, hogy még így is túlerőben van. Egy jól irányzott csapással arrébb lódította Rucát, aztán kiterjesztette hatalmas szárnyait, hogy lesodorja Lilét és Janit a palackhajóról. A két fiatal lenge egyenesen a vízbe zuhant. A csata vesztesre állt, de szerencsére ebben a pillanatban megérkezett egész napos útjáról Gács úr, vagyis kacsapapa. Felbőszült hápogással vetette rá magát a hattyúra. Közben Ruca is összeszedte magát, így a két réce most egyszerre támadta a betolakodót. A hattyú jobbnak látta visszavonulót fújni. Íves, fekete csőrével felkapta Vilkó hajóját, és amilyen gyorsan csak tudott, a levegőbe emelkedett.

Vilkó egyik percről a másikra a levegőben találta magát, mert a hatalmas hattyúcsőr erősen tartotta a palackhajót. A lengefiúnak nem volt sok ideje gondolkodni, mielőbb ki kellett jutnia, ha nem akart a lengék ellenségeinek fogságába kerülni. A hattyú egész biztosan a harácsok szövetségese, és valószínűleg Harácstanýára akarja vinni Vilkót. A lengefiú nem sokat teketóriázott. Kitornászta magát a hajó oldalába vágott kijáraton, és már ugrott is.

A Locsogó-tó vize ezüstösen csillogott alatta, ő pedig csak zuhant, zuhant lefelé. Hatalmas csobbanással vágódott a vízbe. Erős karcsapásokkal a felszínre úszott, és azt próbálta megállapítani, vajon melyik irányban juthat ki leggyorsabban a partra. De végül nem is kellett úsznia, mert a levegőből kivált egy nádírigócsapat, hátukon a lengék őrszemeivel, és szakértő mozdulatokkal kimentték.

4. Királyi meghallgatás

A hattyútámadás alaposan felbolygatta a Nádtenger békéjét. Korábban sosem volt rá példa, hogy egy ellenséges hattyú észrevétlenül jusson be a nádas közepébe, és ott úgy támadjon rá a békés vadkacsákra, hogy közben egyetlen őrző sem siet a család segítségére. A Nádtenger lakói már azt rebesgették, hogy a lengék nem képesek többé megóvni a nyugalmaikat és biztonságukat. A szárcsák és récék elhatározták, hogy saját maguk közül fognak őrköt állítani, a szitakötők rémülten repdestek összevissza a tó fölött, a törpe gémek a költözést fontolgatták, a kecskebékák pedig békamenetet szerveztek a szigeten.

Sulyom király, a lengék uralkodója a színe elé rendelte Rence Ervin őrparancsnokot. A Nádtengert uraló nyugalanság ugyanis nem volt alaptalan, a hattyútámadás akár a kiskacsák vesztét okozhatta volna. Hogy történhetett, hogy a lengék őrszemei nem vettek észre, mire készül az ellenség? Az őrparancsnok elismerte, hogy a forró nyári napon szabadnapot adott az ifjoncnak, így az őrzők a szükségesnél jóval kevesebben voltak. Ráadásul a nagy meleg miatt mindenki kókadózott, a szolgálatot teljesítő őrszemek figyelme is leginkább a strand és az árnyas fűzfa alatti büfé-sátor között járt.

Rence Ervin szégyenében azonnal felajánlotta, hogy lemond a parancsnoki tisztségről. Sulyom király mérgesen toppantott.

– Nem a lemondásodat akarom, hanem azt, hogy legyen éberek az őrség! A kacsákat nagy baj érhetne volna, ha éppen nem köszál arra néhány lengegyerek!

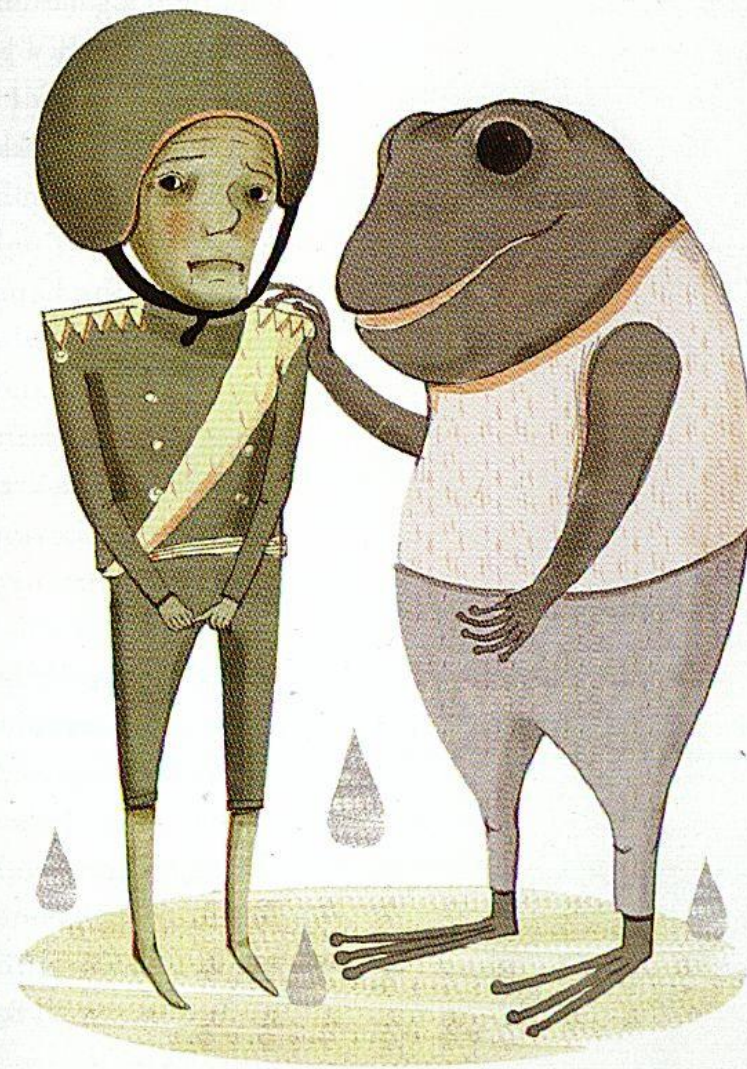
– Igen, felség. Bár az egyik gyerek, Lile már a felnőtt őrcsapat tagja. Ő az egyik legjobb nádirigó-lovasunk.

– Igen? És akkor miért nem volt vele a háts madara? – kérdezte haragosan Sulyom király. – Teljesen véletlenül járt ott a barátai-val. Egyébként pedig kéretem őket! Szeretném megismerni a kacsák megmentőit.

Így történt, hogy Lilének, Füttyös Vilkónak és Danká Janinak is meg kellett jelennie őfelsége sáslevelekkel fedett tróntermében. Ez nagy megtiszteltetés, hiszen Sulyom király ritkán fogadott vendégeket. Csak nagy események alkalmával jelent meg a nép között, ifjoncokkal pedig csupán az őrzők avatásán találkozott. Lile minden ízében remegve lépett be az árnyas helyiségbe, két oldalán az ugyancsak megilletődött fiúkkal. De Sulyom király nem haragjában rendelte őket a színe elé, éppen ellenkezőleg, köszö-

netet akart mondani a bátorságukért. Kedvesen zengő, mély hangja hallatán Lile remegése is hamar elcsitult, komoly tekintettel nézett az öreg, koronás lengekirály tőzegbarna szemébe.

Sulyom király kérésére a hattyútámadás minden részletét elmesélték, őfelségét nagyon érdekelte, miféle járművet eszkábált Vilkó, amit aztán a hattyú magával ragadott. A lengefiú zavarba jött. Tudta, hogy semmit sem szabad letagadnia, mégsem szerette

volna, hogy kitudódjon: titokban motorcsónakot készített. Hiszen a zöldhajú ifjoncoknak minden efféle tevékenység tilos, az uralkodó akár számúzheti is a Nádtengerből a törvények megszegéséért. Végül elhatározta magát, hogy nem fog hazudni a királynak, csak azért, hogy a bőrét mentse. Inkább bevallja, mit tervezett.

– Egy vizespalackból próbáltam elsüllyeszthetetlen hajót készíteni – kezdte.

Rence Ervin nem állhatta meg, hogy azonnal közbe ne szóljon.

– Vilkónak állandóan találmányokon jár az esze.

– Milyen Vilkó vagy, fiacskám?

– kérdezte barátságosan a király.

Rence Ervin megint közbevágott.

– Füttyös Vilkónak hívják, uram. A híres Füttyös Tóbiás kapitány fia.

– Füttyös Tóbiásé, hát persze!

– mosolyodott el őfelsége, és még barátságosabban mérte végig Vilkót. – Apád a leghíresebb lengőrök egyike volt. Sajnos az egyik

felderítőútvjáról nem tért vissza. Túl messzire merészkedett, nem szerette betartani a szabályokat.

Vilkó nagyot nyelt. Egészen kicsi volt még, amikor édesapja eltűnt, és a lengék azóta szomorú hallgatásba burkolóznak, ha eszükbe jut Füttyös Tóbiás. Pedig Vilkó szeretett volna minél többet megtudni róla. De most sem kérdezhetett semmit, mert Rence Ervin képtelen volt lakatot tenni a szájára. Úgy fecsegett a király előtt, mint egy zöldhajú lányka.

– Igaz, ami igaz, felség, Vilkó sokban hasonlít Tóbiásra. Ő éppúgy fittyet hány a szabályokra. Ma délelőtt még a strandról is kitiltottam, mert gyékénybuzogányokat vágott torpedónak.

– Gyékénybuzogány? Nem is rossz ötlet! Nehéz elsüllyeszteni! – csillant fel Sulyom király szeme. Gondolatai tovább szálltak Füttyös Tóbiásról és Vilkóról a Nádtenger irányába.

– Mostantól bevezetjük a vízi őrzjáratozást is – jelentette ki. – Rence parancsnok! Készítsetek csónakokat, és azt se bánom, ha néhány gyékénybuzogányt is felhasználtok!

– Ha megengeded, felség, gyékénybuzogányból katamaránt is készíthetnénk! – szólalt meg váratlanul Vilkó. – A buzogány magában nagyon borulékony, inkább strandjátéknak való, mint hadihajónak. De ha két buzogány közé keresztbe ágakat erősítenénk, úgy tényleg nagyon stabil hajóink lennének.

– Eszes fiúcska vagy te! – ámult el a király. – Csodálom, hogy még mindig ilyen zöld a hajad! Az őrzők között volna a helyed! Vilkó reménykedve pillantott a királyra. Ha őfelsége úgy döntene, hogy kinevezi őrzőnek, azzal élete legnagyobb álmát valósítaná valóra, ráadásul a lengék történetének első zöldhajú harcosa is ő lehetne. Mert egyedül a király dönthet úgy, hogy éretlen hajszíne ellenére őrzővé avat valakit. Rence Ervin most kivételesen Vilkó érdekében szólt közbe.

– Ez a fiú különleges tehetség. A telepók hálózatot is neki köszönhetjük!

Sulyom király bólogatott. Nemrégiben a palotába is bekötötték a három pókfonálból sodort vezetéket, amivel akár a Nádtenger túlsó oldalán állókkal is lehetett beszélgetni. Azóta őfelsége is gyakran használta a rendszert, a pókközponton keresztül néha felhívta az őrparancsnokot vagy Pallaszt, a nádas távoli szegletében tanyázó vénségesen vén, bölcs szürke gémet.

Sulyom király néhány pillanatig tűnődve méregette Vilkót, végül megrázta a fejét.

– Nyilván megvan az oka annak is, miért nem akar a hajad bebarnulni. Talán túlonatlag meggondolatlan, túl hebehurgya vagy

még. Talán túl sok veszélybe keverednél, ha máris őrzővé válnál. Meg kell még komolyodnod, nehogy te is apád sorsára juss!

Vilkó épp szóra nyitotta volna a száját, de őfelsége leintette.

– Egy szót se többet, fiam. Várj türelmesen, amíg eljön a te idő! De azt megengedem, hogy segíts Rence parancsnoknak flottát építeni. Azt szeretném, hogy ne csak a levegőben és a nádlevelek között, de a vízen is mindenütt jelen lehessenek a lengék őrzáratai. Meg kell óvnunk a Nádtengert a betolakodóktól! Most pedig menjetek!

Rence Ervin feszesen tisztelgett, Vilkó, Lile és Jani földig hajolt, ahogy azt az udvariasság megkövetelte. A király fenséges mozdulattal bocsátotta el a társaságot. A két izmos ajtónálló becsukta utánuk a nádlevelekből font kaput. Lile és Danka Jani a palota előtt elbúcsúzott. A találkozás után büszkén és meghatódva siettek haza, hogy elmeséljék szüleiknek és testvéreiknek a királyi meghallgatást. Rence Ervin hümmögve méregette Füttös Vilkót.

– Holnap hajnalban jelentkezel nálam! A forrás menti gyékényesbe megyünk, hogy megfelelő buzogányt keressünk az őrhajókhoz. Szedd össze a gondolataidat, fiam, mert az új flottát a te segítségével kell megépítenünk. Ajánlom, hogy ne fogj ki az ötletekből!

Vilkó katonásan összecsapta a bokáját. Igaz, a szíve mélyén csalódott volt, amiért őfelsége nem tett vele kivételt, és nem osztotta be Rence Ervin őrzői közé, de beletörődött a magyarázatba. Hiába vágyott rá, hogy őrzővé váljon és nádirigóháton repkedjen, talán tényleg nem jött még el az ideje. Amiatt viszont nagyon boldog volt, hogy ő is részt vehet a hajókészítésben, és nem is akárhogy, hanem építészként!